



Ólavur Olsen
Tónleikari og lærari

Hvar er Kollafjørður?

Tórshavnar Kommuna hevur nú sett stýrisból, ið skal arbeiða við nýggja kommunu-planinum. Meðan dentur sein-astu árinum hevur verið lagdur á at menna Hoyvíkina, verður hugt meira vestureftir og út á Argir. Tað sigur Bogi Andreas-sen, varaborgarstjóri í Havn.

Bogi sigur framhaldandi, at stýrisbólurin nú fer at seta út í kortið, hvussu kommunan

skal mennast fram ímóti 2030. Hetta er sjalvandi at gleðast um. Serliga er at gleðast um, at kommunan ger langtíðar-ætlanir fyri kommununa og hyggur fram um nøsina.

Eg skrivaði grein fyri tíð síðani, ið nevndist Tórshavnar Kommuna velur at gloyma Kollafjørð, har eg gjørdi vart við fleiri øki, ið eftir mínum tykki høvdu

serligan tørv á menning. Eg havi, síðani eg skrivaði greinina, fingið sera nógvar jaligar viðmerkingar frá koll-firðingum, ið einans kundu taka undir við øllum, ið varð skrivað. Samstundis havi eg bert fingið ávísar sera smáar ábendingar um, at komm-unan hevur ítøkiligar ætlanir um at menna Kollafjørð.

Bogi Andreassen sigur

síðst í greinini, at stýris-bólkurin fegin vil hoyra, hvat borgararnir kundu hugsað sær og vildu ynskt sær, tí kommunuplanurin verður gjørdur fyri øll og skal koma øllum til góðar.

Í hesum sambandi vil eg heita á stýrisbólkin um at taka Kollafjarðarøkið við í langtíðarætlanirnar. Veruleikin er tann, at Kolla-

fjørður er tann partur av Tórshavnar kommunu, sum í allarstórstan mun hevur brúk fyri menning.

Tað hevði verið gleðiligt fyri meg eins og so nógvar aðrar íbúgvar í Kollafirði, um ætlan fyri Kollafjørð varð almannakunngjørd soleiðis at vit vistu, at býráðið yvir-høvur ger ítøkiligar ætlanir fyri Kollafjørð.

Niðanfyri eru nøkur øki, ið eg meti hava týdning at varpa ljós á.

- Bussleiðin
- Nútímansgerð av vegakervi-num – serliga bygdarvegurin
- Útstykkning
- Ungdómstilboð
- Barnagarðs - og vøggu-stovuøkið
- Mentannarpolitikkur o.a



Gunvá við Keldu
Forkvinna
Kommunusamskipan Føroya

Eingin annar uttan fíggjarmálaráðharrin uppfinnur trupulleikar

Í grein í miðlunum í gjár, undir heitinum “Heðin Mortensen uppfinnur ein trupulleika” leggur fíggjarmálaráðharrin eftir borgarstjóranum í Tórshavnar Kommunu, tí hesin finst at ætlanunum hjá landsstýrismanninum um enn einaferð at avmarkað fíggjarliga sjálvræði kommunurnar. Kommunurnar í Kommunusamskipan Føroya eru hinvegin á einum máli um, at tann einasti, sum sær trupulleikar, har eingir trupulleikar eru, er sjálvur fíggjarmálaráðharrin

Hvar liggur trupulleikin?

Síðani verandi kommunu-stýrislóg var sett í gildið fyri skjótt 11 árum síðani hava allar kommunur, ið skylda omanfyri eina álíkn-ing, ikki kunna tikið lán ella broytt lánitreytir uttan við góðkenning frá landsstýris-manninum. Somuleiðis hevur landsstýrismaðurin havt heimild til at krevja broytingar í fíggjarætlan-unum hjá hesum kommu-num. Í 2011 verða helst bara 3 ella 4 av teimum 30 komm-ununum í landinum sum fara at hava omanfyri eina álíkning í skuld. Samlaða undirskotið fyri kommunala geiran í 2011 verður mett at liggja um 50 mió. kr. Hetta undirskotið skal setast í mun til eina skattainntøku

fyri kommunala geiran á umleið 1,3 mia. kr. Undirskot-ið kemur fyrst og fremst av, at kommunur, ið eru væl fyri, hava tikið lán til stórar iløgur í skúlar og røktarheim. Skuldartyngdu kommunurnar fáast hinvegin fyrst og fremst við at gjalda skuld niður.

Samstundis hava vit eina løgtingsfíggjarlóg, ið hevur eitt undirskot á omanfyri ein hálva mia. kr.

Kommunurnar kunnu við røttum spyrja, hvar heldur fíggjarmálaráðharrin at veruligi trupulleikin liggur?

At finna trupulleikar har eingir trupul-leikar eru

Higartil hava allir partar tikið undir við, og í felag arbeitt útfrá ásetingini um,

at kommunurnar skulu halda seg innan fyri eina álíkning í nettoskuld. Men fíggjarmála-ráðharrin ynskir størri ræði á kommununum. Hann ynskir at broyta kommunustýris-lógina soleiðis, at nú skulu avmarkingar eisini setast í mun til bruttoskuldina í kommununum. Nú inn-tøkurnar aftur vaksa hjá kommununum, óttast fíggjarmálaráðharrin at gjaldføri í skuldartyngdu kommununum gerst ov gott, og hann vil tí tryggja sær, at hvør króna fer til at gjalda niður skuld. Hann vil binda um heilan fingur, hann vil tryggja sær eftirlit við hvørjari flyting, sum fer fram í kommununum. Hetta er sambært fíggjarmálaráð-harranum serliga átrokandi nú komandi ár verður valár í

kommununum, og hann sær vanda í at kommunurnar aftur fara at taka størri lán, enn ráðiligt er.

Manglandi virðingin fyri kommununum er eyðsýnd, og hóast fíggjarliga gongdin í kommunala geiranum hevur verið góð seinastu árinum, so ivast fíggjarmálaráðharrin ikki í, at trupulleikar eru at finna. Finnur hann teir ikki, so má eftirlitið herðast, hetta tykist verða einasta loysnin.

Kommunurnar kunna við røttum spyrja, eru ikki aðrir og meira sjónskir trupulleikar, sum Fíggjarmálaráðið kundi raðfest hægri.

Veruligi trupulleikin hjá kommununum.

Veruligi trupulleikin hjá kommununum er manglandi álitið og virðingin fyri komm-

unala fólkaræðinum, ið Fíggj-armálaráðið sýnir.

Reglur og eftirlit frá sentralari síðu eru í ferð við at máa støði undan lokalum fólkaræði. Kommunurnar eiga ikki verða fyrisitarar fyri sentralar myndugleikar, so kunna vit eins væl avtaka kommunurnar. Kommunur-nar skulu hava karmar, ið tær frælst kunna virka innanfyri. Bert undir hesum umstøðum fáa vit eitt vælvirkandi og virkisført lokalt fólkaræði.

Hetta málið er enn eitt týðuligt dømi um, hvussu langt landsstýrið vil fara fyri at sleppa at stýra kommununum niður í smálutir. Fyri at leita eftir trupulleikum, ið ikki eru til, vil fíggjarmálaráðið fara so langt, sum at broyta sjálva kommunustýrslógina.

Kommunustýrslógin er ikki at javnmeta við aðrar lógir. Kommunustýrslógin er sjálvt grundarlagið undir kommunala fólkaræðinum og virksemi kommununnar annars. Kommunustýris-lógin er í veruleikanum stýris-skipanarlógin fyri komm-unala geiran, og tískil ein lóg, sum ikki eigur at verða broytt í tíð og ótíð, og als ikki fyri bert at loysa nakrar íspunnar trupulleikar.

Kommunusamskipan Føroya vil tí heita á Fíggjar-málaráðið, um at taka aftur uppskoti til broytingar í kommunustýrslógini og heldur nýta arbeidsorku sína til at loysa veruligu trupul-leikarnar í búskapi okkara.